



Bruksela, dnia 14 września 2016 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 72 / 2016

Sprawozdanie z debaty w Parlamencie Europejskim i rezolucji nt. „niedawnych wydarzeń w Polsce i ich wpływu na prawa podstawowe określone w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej”

Strasburg, 13 i 14 września 2016 r.



Od lewego górnego rogu: Ivan Korčok, Frans Timmermans, Janusz Lewandowski, Gianni Pittella, Ryszard Legutko, Sophia in 't Veld, Barbara Spinelli, Judith Sargentini, Robert Iwaszkiewicz, Stanisław Żółtek, Zoltán Balczó

1. Podsumowanie debaty

Była to druga debata w Parlamencie Europejskim nt. sytuacji w Polsce. Miała okrojoną formę – jedynie jedna tura wypowiedzi w imieniu grup politycznych, bez wypowiedzi poselskich. Prezydencja słowacka, przedstawiająca stanowisko w imieniu Rady, nie oceniła sytuacji w Polsce. Słowacki sekretarz stanu **Korčok** wyraził nadzieję, że szybkie rozwiązanie, z poszanowaniem podstawowych wartości UE, może wkrótce zostać znalezione. Podkreślił wagę wartości europejskich i przekazał głos KE. Wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Frans Timmermans** skupił się na konieczności przestrzegania praworządności – w tym kontekście wskazywał m.in. na potrzebę zapewnienia sprawnego funkcjonowania Trybunału

Konstytucyjnego i publikacji wszystkich jego orzeczeń. Niektóre grupy polityczne zarzuciły polskiemu rządowi łamanie zasady praworządności. **EPP** negatywnie oceniła działania polskich władz. Podobne stanowisko przedstawiły ugrupowania lewicowe, które również wyrażały poparcie dla stanowiska Komisji Europejskiej i wskazywały na ograniczenia swobód obywatelskich i znaczenie poszanowania praworządności. Wyrazili zaniepokojenie ostatnimi wydarzeniami, w szczególności kryzysem wokół Trybunału Konstytucyjnego i reformami mającymi wpływ na wolności obywatelskie i pluralizm mediów. Zwracali uwagę na fakt, że debata nie jest skierowana przeciwko Polsce, ale przeciwko nadużyciom obecnego rządu. Grupa **ECR** wyraziła krytyczną ocenę przeprowadzenia debaty o Polsce w PE i działań KE w tej sprawie; autorom rezolucji zarzuciła brak rzetelności. Podobne stanowisko zaprezentowały grupy **EFDD**, **ENF** i **posłowie niezależni**, którzy twierdzili, że obecna procedura odwraca uwagę od faktycznych wyzwań, przed którymi stoi UE i kwestionowali rolę KE. Głosowanie ws. rezolucji nt. Polski odbyło się w dniu 14 września. Została przyjęta większością głosów.

2. Przebieg debaty

Występujący w imieniu Rady UE, Ivan Korčok, Sekretarz Stanu ds. Europejskich w słowackim MSZ (prezydencja słowacka) podkreślił, że praworządność, demokracja i prawa podstawowe to zagadnienia o kluczowym znaczeniu w całej UE. W szczególności przypomniał o konieczności zapewnienia niezależności sądów oraz prawach do wolności i pluralizmu mediów. Zaangażowanie na rzecz rządów prawa i praw podstawowych oznaczać powinno otwartość w celu omówienia problemów i przyjęcie konstruktywnej krytyki. Podkreślając wagę Rady Europy, minister podkreślił, że opinie Komisji Weneckiej mają wielką wartość i powinny być poważnie brane pod uwagę przez wszystkie państwa członkowskie. Przypomniał, że pierwsza debata o Polsce w tej sprawie odbyła się w styczniu br. Przedmiotem tej debaty są działania następcze podjęte w ostatnim okresie. Szczególnie dotyczy to Trybunału Konstytucyjnego i prawa medialnego. Niewątpliwie, ochrona praw fundamentalnych wymaga wysiłków. UE stoi przed wieloma wyzwaniami: migracje, Brexit, bezpieczeństwo. Dlatego tak ważna jest Karta Praw Podstawowych. Naszym bliskim partnerem w promowaniu praw fundamentalnych jest Rada Europy. Rada UE wie o stałym kontakcie rządu polskiego z Komisją Europejską i Komisją Wenecką. Wiceprzewodniczący KE Frans Timmermans przekaze uaktualnioną informację w sprawie dialogu z rządem polskim. Wyraził nadzieję, że wszystkie strony będą działać odpowiedzialnie i konstruktywnie w celu osiągnięcia szybkiego rozwiązania, które nie pozostawi wątpliwości, co do podstawowych wartości UE.

Występujący imieniem Komisji Europejskiej Wiceprzewodniczący Frans Timmermans przedstawił działania wobec Polski podjęte w ramach procedury praworządności od stycznia

br. Podziękował Parlamentowi Europejskiemu za rezolucję w tej sprawie z kwietnia br. Podkreślił, że przestrzeganie praworządności jest warunkiem prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego. Podobną troskę, jak Komisja Europejska, wyraziła w swojej opinii Komisja Wenecka. Od stycznia miała miejsce intensywna wymiana opinii z polskim rządem. W czerwcu br. Komisja Europejska wydała opinię, a w lipcu br. rekomendacje. Dotyczyły one takich kwestii, jak skład Trybunału Konstytucyjnego, skuteczność jego funkcjonowania i publikacja wszystkich wyroków. KE wezwała w rekomendacjach polskie władze, aby w ciągu trzech miesięcy rozwiązały te problemy. Odnosząc się do kryzysu wokół Trybunału Konstytucyjnego w Polsce - jego składu, publikacji jego orzeczeń oraz efektywności jego działania - pierwszy wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej **Frans Timmermans** powiedział, że „na tą chwilę konflikt pozostaje nierozwiązany”. Dodał, że Komisja Europejska jest gotowa do kontynuowania dialogu z polskimi władzami i podziękował PE za jego nieustanne wysiłki w zakresie zapewnienia przestrzegania zasad państwa prawa, co uważał za wspólną odpowiedzialność Komisji, Rady i Parlamentu Europejskiego.

Występujący imieniu Grupy Europejskiej Partii Ludowej (EPP) eurodeputowany **Janusz Lewandowski (Polska)** podkreślił, że ważne jest, aby Polacy wiedzieli, o czym jest debata i rezolucja. Wyraził wątpliwość, czy Polacy dowiedzą się tego z mediów publicznych. Podkreślił, że debata nie może być rozpatrywana w kategoriach za / przeciw Polsce. „To nie jest debata o Polsce, ani tym bardziej przeciwko Polsce. To jest debata o nadużyciach obecnej władzy, które niosą poważne zagrożenia dla demokracji i swobód obywatelskich i tym samym obracają się ostatecznie przeciwko własnemu społeczeństwu” - mówił poseł Lewandowski. „To normalne, że Parlament Europejski powinien wyrazić swoje zaniepokojenie”. Mówił o demokratycznym i gospodarczym postępie osiągniętym przez Polskę w ciągu ostatnich 25 lat, co było przedmiotem dumy Polaków. W tym kontekście przypomniał nominację Jerzego Buzka, który nie tak dawno obejmował funkcję przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, co napawało dumą Polaków. Przewodniczący Rady Europejskiej Donald Tusk reprezentuje obecnie rządy 28 państw UE. Nie może jednak być powodem do dumy fakt, że Polska otwiera listę krajów, w których naruszana jest praworządność (w tym kontekście wskazał także na Honduras). W ocenie EPP, rząd polski nie może się zasłaniać mandatem uzyskanym w wyborach, który nie daje prawa do paraliżu Trybunału Konstytucyjnego, czystek w mediach czy nieuzasadnionej ingerencji w prawa własności obywateli. Debata i rezolucja są wyrazem zaniepokojenia przyjaciół Polski. Zaznaczył, że świat demokratyczny kiedyś upominał się o Polskę i teraz też to robi. W jego ocenie, kto narusza zasady demokratyczne, ten narusza bezpieczeństwo i przyszłości ojczyzny. Podkreślił, że przemawia w imieniu EPP i milionów Polaków, którzy cenią wartości Wspólnoty. Oni uznają patriotyzm, który buduje i odrzucają nacjonalizm, który rujnuje. Na zakończenie europoseł Lewandowski przywołał zdanie Jana Pawła II, iż Polska potrzebuje Europy i Europa potrzebuje silnej Polski.

Występujący w imieniu Grupy Postępowego Sojuszu Socjalistów i Demokratów w Parlamencie Europejskim (S&D) **Gianni Pittella (Włochy)** przekazał wyrazy serdecznej przyjaźni wobec narodu polskiego. Podkreślił, że ta debata to walka o demokrację dla Polaków. Zapewnił Polaków w imieniu swojej grupy politycznej: „Walczymy dla Was i z Wami, nie przeciwko Wam. Walczymy o demokrację”. Wezwał rząd polski do większego zaufania do narodu i pytał, czego obawia się rząd ze strony Trybunału Konstytucyjnego i z jakiego powodu robi czystki w mediach. W jego ocenie można w Polsce zaobserwować tendencję do umniejszania podstawowych swobód; ustawy rządu polskiego są sprzeczne z zasadami UE. Zaprzeczył, jakoby Parlament Europejski i Komisja Europejska były przeciwko Polsce. Podkreślił, że w dialogu z Polską grupa S&D w pełni popiera działania Wiceprzewodniczącego Fransa Timmermansa.

Występujący w imieniu Europejskich Konserwatystów i Reformatorów (ECR) **Ryszard Legutko (Polska)** powiedział, że obecna debata sprawia wrażenie teatru absurdu. UE przechodzi jeden z najpoważniejszych swoich kryzysów. Zapytał, dlaczego debata odbywa się w czasie, kiedy UE mierzy się z tyloma wyzwaniami, takimi jak na przykład Brexit i możliwość następnych Brexitów, imigracja, euro oraz coraz mniej demokratyczny sposób podejmowania decyzji. Jego zdaniem wynika to z faktu utraty władzy w Polsce przez dotychczas rządzącą partię. „Wasi towarzysze polityczni stracili władzę w Polsce i trudno jest to Wam zaakceptować” - zwrócił się do zgromadzonych. „Jesteście Państwo organicznie niezdolni do zaakceptowania tego faktu, że mogą istnieć rządy i partie, które różnią się od Was poglądami i że te poglądy mają dobre racje” - podsumował poseł Legutko. W odniesieniu do rezolucji powiedział, że widać, że jej autorzy mają mało wiedzy (PE, KE), za to dużo uprzedzeń wobec obecnego rządu. Jako przykład podał wycinkę drzew w Puszczy Białowieskiej i zmiany prawa karnego. Zaznaczył, że oferta mediów publicznych jest obecnie najszersza od 20 lat a standardy pluralizmu znacznie wyższe niż w innych państwach członkowskich. W kwestii rekonstrukcji wydarzeń dotyczących Trybunału Konstytucyjnego zarzucał Komisji brak rzetelności. Zwracając się do Wiceprzewodniczącego Timmermansa, wskazał, że procedura praworządności zastosowana wobec Polski sama łamie unijne traktaty i domagał się przedstawienia odpowiedniej podstawy prawnej. Następnie, zwrócił uwagę, iż Komisja Europejska wobec Polski usurpuje sobie trzy funkcje: oskarżyciela, sędziego i egzekutora. Jest to sprzeczne z tradycją europejską, a przypomina europejski despotyzm.

Występująca w imieniu Grupy Porozumienia Liberalistów i Demokratów na rzecz Europy (ALDE) **Sophia In't Veld (Holandia)** podkreśliła, że nie jest to debata o Polsce, ale o naszych zobowiązaniach w UE. Zaznaczyła, że demokracja i praworządność leżą w sercu konstrukcji europejskiej. Podkreśliła, że sytuacja w Polsce jest czymś ważnym: „To wiąże się z tym, o co chodzi w Unii Europejskiej - z rządami prawa, prawami podstawowymi i demokracją”. Popierając działania Komisji Europejskiej wskazała na potrzebę interwencji z

jej strony w poważnych sprawach. Wyraziła żal, że Komisja Europejska ma ograniczone możliwości kontroli państw członkowskich. Z tego powodu w Parlamencie Europejskim w komisji LIBE toczą się prace nad stałym mechanizmem kontroli demokracji, zasady praworządności i praw podstawowych w państwach UE (jest sprawozdawcą tego raportu). To nowe narzędzie będzie służyć ochronie demokracji w UE i kontroli państw członkowskich.

Występująca w imieniu Konfederacyjnej Grupy Zjednoczonej Lewicy Europejskiej / Nordyckiej Zielonej Lewicy (GUE/NGL) **Barbara Spinelli (Włochy)** zauważyła, że nie pierwszy raz Komisja Europejska przywołuje państwa członkowskie do porządku. Tak było wobec Węgier i Włoch, a dziś jest wobec Polski. W jej ocenie tematem dzisiejszej debaty jest demokracja konstytucyjna. Zwycięstwo w wyborach nie daje prawa do podważania demokracji. Widać dziś, że Trybunał Konstytucyjny nie może działać. Wyraziła krytykę stanowiska rządu polskiego względem muzułmanów i aborcji i poinformowała o wprowadzeniu poprawek do projektu rezolucji dotyczących tych kwestii. W szczególności wyraziła zaniepokojenie ogłoszeniem przez polskiego i węgierskiego przywódcę „kulturowej kontrrewolucji”. Dodała: „Nie uważam, że ingerujemy w polskie sprawy. Przypominamy, że są standardy, na które wszyscy się zgodziliśmy, ratyfikując traktaty”.

Występująca w imieniu Grupy Zielonych / Wolnego Przymierza Europejskiego (Greens) **Judith Sargentini (Holandia)** wyraziła swoje zaniepokojenie faktem, że Polska, która stosunkowo niedawno zwróciła się ku demokracji, „teraz zmierza w przeciwnym kierunku”. Zauważyła, że Premier Beata Szydło występując w Parlamencie Europejskim w styczniu odróżniała pojęcie narodu od rządu i społeczeństwa. W jej ocenie, polski rząd inaczej interpretuje suwerenność. Chodzi o suwerenność grupową, a nie indywidualną. Może to zagrażać niektórym jednostkom np. kobietom. Zaostrzenie przepisów aborcyjnych doprowadzi do powstania czarnego rynku aborcyjnego. Przypomniała, że Polska walczyła o demokrację i obiecała zaangażowanie w walkę o prawa polskich obywateli, a w szczególności prawa kobiet. Powiedziała, że w debacie o Polsce nie chodzi o suwerenność, polski naród czy lud, ale o konkretne działania rządu.

Występujący w imieniu Grupy Europy Wolności i Demokracji Bezpośredniej (EFDD) **Robert Jarosław Iwaszkiewicz (Polska)** podkreślił, że po raz kolejny Parlament Europejski zbiera się, aby ingerować w kompetencje legalnie wybranego rządu. „Ręce precz od Polski. Cała ta cała debata jest brutalnym atakiem na moją ojczyznę”- powiedział europoseł. Wskazał, że Polacy potrafią się rządzić sami. Unia polsko-litewska przetrwała 300 lat, Unia Europejska nie przetrwa nawet 70. UE powinna zająć się ważniejszymi sprawami, tj. terroryzm i kryzys migracyjny a nie sytuacją w Polsce, która jest sprawą wewnętrzną. Skrytykował PE i Komisję za to, że chcą nauczać Polskę i sugerował, by elity UE czerpały wiedzę z doświadczeń Polski w jej walce o suwerenność. „To nie Polska jest problemem dla

rozwoju Europy, ale błędna i szkodliwa polityka obecnych elit europejskich na czele z panią Merkel i panem Hollandem” – podsumował.

Występujący w imieniu Grupy Europy Narodów i Wolności (ENF) **Stanisław Żółtek (Polska)** zauważył, że Prawo i Sprawiedliwość oraz Platforma Obywatelska chcą całej władzy dla siebie. Niemniej urzędnicy wsparli tę stronę, która przed nimi klęka. Uznał, że krytyka rządów polskich może mieć miejsce w Polsce, w Parlamencie Europejskim nie ma na to miejsca. Stwierdził: „Komisarze unijni, zapomnieliście, gdzie jest Wasze miejsce i chcecie rządzić swoimi panami, to jest narodami, które Was mianowały poprzez swoje rządy”. Krytykował PE za ingerencję w sprawy wewnętrzne suwerennego państwa członkowskiego.

Występujący w imieniu posłów niezrzeszonych (NI) **Zoltan Balczó (Węgry)** zaznaczył, iż ci, którzy zorganizowali debatę o Polsce, nie zrozumieli przesłania Brexitu. Niektórzy nie chcą zaakceptować większej roli tradycji chrześcijańskiej w niektórych krajach. Stwierdził: „Interwenujemy w sprawy Polski” i w ten sposób „będziemy na drodze do zapewnienia, że UE zostanie zniszczona”.

Na zakończenie ponownie głos zabrał **Wiceprzewodniczący KE Frans Timmermans**. Zaznaczył, że Komisja Europejska odniesie się do wszystkich uwag i informacji, które będą do niej skierowane. Wyraził też opinię, że dzisiejsza debata nie ma charakteru politycznego, lecz dotyczy zasad. Stwierdził, że aby społeczeństwo było demokratyczne, państwa członkowskie muszą przestrzegać demokracji, praworządności i praw człowieka, co wiąże się z koniecznością zapewnienia niezależności sądownictwa. W tym kontekście wskazał na spór rządu z Trybunałem Sprawiedliwości i powtórzył konieczność publikacji przez władze polskie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego. W ostatniej części wypowiedzi przywołał pytanie o niezależność wymiaru sprawiedliwości w Polsce. Na koniec, zwracając się do eurodeputowanego Legutko, podkreślił, że całe jego życie zawodowe koncentruje się na zakończeniu podziałów w Europie i uznał zwycięstwo Polski i demokracji nad komunizmem za jedno z największych w historii Europy.

W imieniu Rady **Ivan Korčok** podkreślił, że nie będzie komentował wypowiedzi. Podziękował Wiceprzewodniczącemu Komisji Europejskiej za uaktualnienie stanu wiedzy uczestników debaty. Poinformował też, że przekaze Radzie UE informacje o zainteresowaniu tematem przez europarlamentarzystów.

3. Informacja na temat rezolucji ws. Polski: posłowie domagają się od władz realizacji zaleceń

Parlament Europejski wezwał polskie władze do rozwiązania kryzysu konstytucyjnego w terminie trzech miesięcy wyznaczonym 27 lipca przez Komisję. Rozwiązanie powinno odzwierciedlać kompromis między wszystkimi partiami reprezentowanymi w Sejmie i być w pełni zgodne z zaleceniami Komisji Weneckiej i Komisji Europejskiej.

W dniu 14 września br. PE przyjął rezolucję nt. Polski 510 głosami, przy 160 głosach przeciw i 29 wstrzymujących się. Parlament przypomina w niej polskim władzom, że Unia Europejska „funkcjonuje na zasadzie domniemania wzajemnego zaufania” między państwami członkowskimi i w oparciu o założenie, „że państwa członkowskie przestrzegają zasad demokracji, praworządności i praw podstawowych zapisanych” oraz, że „opiera się na wartościach, /.../ które naród polski zaaprobował w referendum w 2003 r.”

„Paraliż Trybunału Konstytucyjnego” oraz odmowa rządu polskiego opublikowania wszystkich jego orzeczeń stanowią zagrożenie dla demokracji, praw podstawowych zdefiniowanych w Europejskiej Karcie Praw Podstawowych i praworządności w Polsce - uznali posłowie.

Parlament pochwalił determinację Komisji Europejskiej, by znaleźć wyjście z obecnej sytuacji na drodze dialogu z polskimi władzami, który prowadzony jest zgodnie z unijną procedurą na rzecz umocnienia praworządności, uruchomioną przez Komisję 13 stycznia. Posłowie wzywają polski rząd do współpracy z Komisją w oparciu o wydaną przez nią w czerwcu opinię i zalecenia z lipca, od Komisji natomiast oczekują monitorowania reakcji polskich władz na zalecenia”.

Oprócz kryzysu konstytucyjnego, Parlament jest również zaniepokojony „niedawnymi pospiesznie realizowanymi i przeprowadzanymi bez należytych konsultacji działaniami ustawodawczymi” w innych dziedzinach ponieważ mogą one stanowić zagrożenie dla:

- niezależności i bezstronności mediów publicznych
- prawa do wolności wypowiedzi
- prawa do prywatności
- praw procesowych i podstawowego prawa do rzetelnego procesu sądowego
- bezstronności politycznej polskiej służby cywilnej
- podstawowych praw człowieka, w tym praw kobiet..

Procedura: Rezolucja charakterze nieustawodawczym

Załącznik:

- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie niedawnych wydarzeń w Polsce i ich wpływu na prawa podstawowe określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (2016/2774(RSP))

Opracowała:
Dr Magdalena Skulimowska



TEKSTY PRZYJĘTE

Wydanie tymczasowe

P8_TA-PROV(2016)0344

Niedawne wydarzenia w Polsce i ich wpływ na prawa podstawowe określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 września 2016 r. w sprawie niedawnych wydarzeń w Polsce i ich wpływu na prawa podstawowe określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej (2016/2774(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktaty, a w szczególności art. 2, 3, 4 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka (EKPC) oraz powiązane orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 marca 2014 r. pt. „Nowe ramy UE na rzecz umocnienia praworządności” (COM(2014)0158),
- uwzględniając debatę w sprawie sytuacji w Polsce, która odbyła się na forum Parlamentu w dniu 19 stycznia 2016 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję w sprawie sytuacji w Polsce z dnia 13 kwietnia 2016 r.¹,
- uwzględniając przyjętą przez Komisję w dniu 1 czerwca 2016 r. opinię w sprawie praworządności w Polsce,
- uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 27 lipca 2016 r. w sprawie praworządności w Polsce,
- uwzględniając opinię ekspertów Rady Europy z dnia 6 czerwca 2016 r. w sprawie trzech projektów ustaw dotyczących polskich mediów publicznych,

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0123.

- uwzględniając opinię Komisji Weneckiej z dnia 11 marca 2016 r. dotyczącą nowelizacji polskiej ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym,
 - uwzględniając opinię Komisji Weneckiej z dnia 13 czerwca 2016 r. w sprawie ustawy z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw,
 - uwzględniając raport Komisarza Praw Człowieka Rady Europy z dnia 15 czerwca 2016 r. sporządzony w następstwie jego wizyty w Polsce w dniach 9–12 lutego 2016 r.,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Unia Europejska opiera się na wartościach poszanowania godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości, oraz że wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn, jak również że są to wartości, które naród polski zaaprobował w referendum w 2003 r.;
- B. mając na uwadze, że art. 6 ust. 3 TUE stanowi, że prawa podstawowe, zagwarantowane w EKPC oraz wynikające z tradycji konstytucyjnych wspólnych państwom członkowskim, stanowią zasady ogólne prawa UE;
- C. mając na uwadze, że UE funkcjonuje na zasadzie domniemania wzajemnego zaufania oraz na założeniu, że państwa członkowskie przestrzegają zasad demokracji, praworządności i praw podstawowych zapisanych w EKPC i Karcie praw podstawowych;
- D. mając na uwadze, że art. 9 polskiej Konstytucji stanowi, iż Rzeczpospolita Polska przestrzega wiążącego ją prawa międzynarodowego;
- E. mając na uwadze, że praworządność jest jedną ze wspólnych wartości, na jakich opiera się UE, oraz mając na uwadze, że na mocy Traktatów Komisja wraz z Parlamentem i Radą jest odpowiedzialna za zagwarantowanie poszanowania praworządności jako głównej wartości naszej Unii oraz za zapewnienie przestrzegania prawa, poszanowania wartości i zasad UE;
- F. mając na uwadze niezawisłość sądownictwa, zapisaną w art. 47 Karty praw podstawowych i w art. 6 EKPC, oraz mając na uwadze, że niezawisłość ta jest niezbędnym wymogiem demokratycznej zasady podziału władz, odzwierciedlonej również w art. 10 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- G. mając na uwadze, że podział władz i niezawisłość sądownictwa mają podstawowe znaczenie dla porządku demokratycznego i że nie można ich kwestionować;
- H. mając na uwadze, że niedawne wydarzenia w Polsce, w szczególności spór dotyczący składu i funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego oraz niepublikowanie wyroków Trybunału Konstytucyjnego, wzbudzają obawy co do gwarancji przestrzegania praworządności;
- I. mając na uwadze, że w swojej opinii dotyczącej nowelizacji ustawy o Trybunale Konstytucyjnym Komisja Wenecka wezwała polskie organy państwowe do publikowania, pełnego przestrzegania i wykonywania wyroków Trybunału,

a jednocześnie podkreśliła, że zmiany wprowadzone w wyniku nowelizacji bardzo utrudniłyby pracę Trybunału i spowodowałyby, że nie mógłby on skutecznie działać jako organ stojący na straży Konstytucji;

- J. mając na uwadze, że paraliż Trybunału Konstytucyjnego sprawił, iż Komisja na podstawie ram na rzecz praworządności podjęła dialog z polskim rządem w celu zapewnienia pełnego poszanowania praworządności; mając na uwadze, że w wyniku intensywnego dialogu z polskimi władzami oraz ze względu na fakt, że polski rząd nie poczynił postępów w rozwiązywaniu kryzysu konstytucyjnego, Komisja uznała, że musi sporządzić opinię, aby nadać formalny charakter swojej ocenie obecnej sytuacji;
- K. mając na uwadze, że mimo dalszych rozmów z polskimi władzami problemy, które zagrażają praworządności w Polsce, nie zostały zadowalająco rozwiązane, a Komisja uważa, że w Polsce istnieje systemowe zagrożenie dla praworządności; mając na uwadze, że w związku z tym wydała polskim władzom konkretne zalecenia co do tego, jak je rozwiązać w trybie pilnym;
- L. mając na uwadze, że ramy na rzecz praworządności mają na celu przeciwdziałanie systemowym zagrożeniom dla praworządności w jakimkolwiek państwie członkowskim UE, zwłaszcza w sytuacjach, w których problemu nie można skutecznie rozwiązać w trybie postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, oraz w przypadku gdy gwarancje praworządności istniejące na poziomie krajowym nie są już w stanie skutecznie neutralizować tych zagrożeń;
- M. mając na uwadze, że UE zobowiązała się przestrzegać wolności i pluralizmu mediów, a także prawa do swobodnego przepływu informacji oraz prawa do wolności wypowiedzi, zapisanych w art. 11 Karty praw podstawowych, w art. 10 EKPC i odzwierciedlonych również w art. 14 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- N. mając na uwadze, że już przyjęte i nowo proponowane zmiany w polskiej ustawie dotyczącej mediów publicznych, w szczególności dotyczące zarządzania, niezależności wydawniczej i autonomii instytucjonalnej mediów publicznych, wzbudzają obawy co do poszanowania wolności wypowiedzi oraz wolności i pluralizmu mediów;
- O. mając na uwadze, że eksperci z Rady Europy po przeprowadzeniu z władzami polskimi dialogu ekspertów na temat pakietu trzech projektów ustaw dotyczących mediów publicznych stwierdzili, że potrzebne są ulepszenia, zwłaszcza odnośnie do zarządzania, treści oraz misji publicznej i ochrony dziennikarzy;
- P. mając na uwadze, że prawo do wolności, bezpieczeństwa, poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych jest zapisane w art. 6, 7 i 8 Karty praw podstawowych, w art. 5 i 8 EKPC, a także w art. 31 i 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- Q. mając na uwadze, że w opinii dotyczącej zmiany ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw Komisja Wenecka stwierdziła, że gwarancje procesowe oraz warunki materialne określone w ustawie o Policji w celu prowadzenia tajnej inwigilacji są niewystarczające, aby zapobiec nadużyciom w jej stosowaniu, nieuzasadnionemu ingerowaniu w prywatność osób oraz naruszeniom ochrony danych osobowych; w związku z tym przypomina, że zarówno Trybunał Sprawiedliwości, jak i Europejski Trybunał Praw Człowieka podkreśliły, że aby zagwarantować kontrolę nad takimi

działaniami, należy wprowadzić skuteczne mechanizmy nadzoru, a najlepiej kontrolę sądową;

- R. mając na uwadze, że nowa ustawa o działaniach antyterrorystycznych budzi podobne obawy, szczególnie co do zgodności z art. 5, 8, 10 i 11 EKPC oraz z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej;
- S. mając na uwadze, że Komisja Europejska uważa, że tak długo jak Trybunał Konstytucyjny nie ma możliwości prowadzenia w pełni skutecznej kontroli zgodności ustaw z Konstytucją, brak będzie skutecznego nadzoru nad konstytucyjnością ustaw – w tym także nad zgodnością z przepisami Konstytucji dotyczącymi praw podstawowych – takich, jak szczególnie kontrowersyjne nowe ustawy przyjęte niedawno przez Sejm;
- T. mając na uwadze, że Komisja Wenecka składa się z niezależnych ekspertów w dziedzinie prawa konstytucyjnego, którzy są mianowani przez wszystkich członków Rady Europy, w tym Polskę, oraz mając na uwadze, że Komisja jest obecnie największym autorytetem, jeżeli chodzi o interpretację obowiązków państw członkowskich Rady Europy w zakresie praworządności i demokracji; mając na uwadze, że obecny polski rząd zwrócił się bezpośrednio do Komisji Weneckiej z prośbą o sporządzenie opinii;
- U. mając na uwadze, że prawo do rzetelnego procesu sądowego, domniemanie niewinności i prawo do obrony są zapisane w art. 47 i 48 Karty praw podstawowych, w art. 6 EKPC oraz w art. 41, 42 i 45 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- V. mając na uwadze, że Komisarz Praw Człowieka Rady Europy w swoim raporcie sporządzonym po wizycie w Polsce stwierdził, że przyjęte ostatnio zmiany w kodeksie postępowania karnego i ustawie o prokuraturze mogą osłabić ochronę prawa do rzetelnego procesu w postępowaniach karnych, domniemanie niewinności, prawo do obrony, szczególnie w przypadku stwierdzenia braku wystarczających gwarancji zapobiegających nadużyciom władzy, a także zasadę podziału władz;
- W. mając na uwadze, że zgodnie z Kartą praw podstawowych, EKPC i orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka zdrowie seksualne i reprodukcyjne kobiet ma związek z wieloma prawami człowieka, w tym z prawem do życia i godności, do wolności od niehumanitarnego lub poniżającego traktowania, prawem dostępu do opieki zdrowotnej, prawem do prywatności, prawem do edukacji oraz z zakazem dyskryminowania, co jest również odzwierciedlone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- X. mając na uwadze, że rzetelny, bezstronny, zawodowy i politycznie neutralny korpus służby cywilnej stanowi podstawowy element demokratycznych rządów, podczas gdy nowa ustawa o służbie cywilnej wydaje się podważać tę zasadę oraz art. 153 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- Y. mając na uwadze, że Trybunał Konstytucyjny RP orzekł, że niektóre przepisy ustawy przyjętej w dniu 22 lipca 2016 r. wciąż są niezgodne z Konstytucją;
- Z. mając na uwadze, że polski minister środowiska zatwierdził plan zwiększenia pozyskiwania drewna w Puszczy Białowieskiej; mając na uwadze, że kiedy Państwowa Rada Ochrony Przyrody zaprotestowała przeciw planowi ministra, rząd wymienił 32 z

39 jej członków; mając na uwadze, że Komisja w dniu 16 czerwca 2016 r. wszczęła postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego w związku z Puszcą Białowieską;

1. podkreśla, że zasadnicze znaczenie ma zagwarantowanie pełnej ochrony wspólnych wartości europejskich wymienionych w art. 2 TUE i Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz praw podstawowych określonych w Karcie praw podstawowych;
2. przypomina swoje stanowisko wyrażone w rezolucji z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie sytuacji w Polsce, w szczególności w odniesieniu do paraliżu Trybunału Konstytucyjnego, który to paraliż zagraża demokracji, prawom podstawowym i praworządności w Polsce;
3. wyraża ubolewanie i zaniepokojenie faktem, iż do tej pory nie znaleziono kompromisowego rozwiązania i nie wdrożono zaleceń Komisji Weneckiej z dnia 11 marca 2016 r.; ubolewa także nad faktem, że polski rząd odmówił opublikowania wszystkich wyroków Trybunału Konstytucyjnego, w tym wyroków z dni 9 marca i 11 sierpnia 2016 r.;
4. z zadowoleniem przyjmuje determinację Komisji, aby kontynuować konstruktywny i owocny dialog z polskim rządem z myślą o znalezieniu szybkich w realizacji i konkretnych rozwiązań dla problemu, jaki stanowią wyżej wymienione systemowe zagrożenia dla praworządności; podkreśla, że dialog ten musi być bezstronny, oparty na faktach i prowadzony w duchu współpracy, a jednocześnie że należy w nim szanować określone w Traktatach uprawnienia UE i jej państw członkowskich oraz zasadę pomocniczości;
5. przyjmuje do wiadomości, że w wyniku oceny sytuacji w Polsce Komisja przyjęła opinię, a następnie zalecenie na mocy ram na rzecz praworządności; oczekuje, że Komisja udostępni Parlamentowi tę opinię, zgodnie z załącznikiem II do porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską;
6. wzywa polski rząd do współpracy z Komisją zgodnie z zasadą lojalnej współpracy, która jest określona w Traktacie, oraz wzywa go do wykorzystania trzech miesięcy przyznanych przez Komisję na zaangażowanie wszystkich partii reprezentowanych w polskim Sejmie w szukanie kompromisu, który pozwoli rozwiązać trwający kryzys konstytucyjny, przy pełnym poszanowaniu opinii Komisji Weneckiej i zalecenia Komisji Europejskiej;
7. wzywa Komisję, która jest strażniczką Traktatów, aby w ramach kolejnego etapu monitorowała reakcję polskich władz na zalecenia, a jednocześnie aby w pełni wspierała Polskę w poszukiwaniu odpowiednich rozwiązań umożliwiających umocnienie praworządności;
8. w związku z brakiem w pełni funkcjonującego Trybunału Konstytucyjnego jest zaniepokojony niedawnymi pospiesznie realizowanymi i przeprowadzanymi bez należytych konsultacji działaniami ustawodawczymi w pozostałych dziedzinach oraz wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny przyjętego ustawodawstwa pod kątem jego zgodności z pierwotnym i wtórnym prawem UE oraz z wartościami, na których oparta jest Unia, uwzględniając przy tym zalecenia Komisji Weneckiej z dnia 11 czerwca 2016

r. oraz Komisarza Praw Człowieka Rady Europy z dnia 15 czerwca 2016 r. i zalecenia Komisji w sprawie praworządności z dnia 27 lipca 2016 r., a w szczególności do przeprowadzenia oceny:

- ustawy dotyczącej mediów publicznych, biorąc pod uwagę, że potrzebne są ramy regulujące media publiczne i umożliwiające przedstawianie niezależnych, bezstronnych i dokładnych treści odzwierciedlających różnorodność społeczeństwa polskiego, a także biorąc pod uwagę odpowiednie orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz unijny dorobek prawny w dziedzinie mediów audiowizualnych;
 - ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, biorąc pod uwagę jej niewspółmierną ingerencję w prawo do prywatności i niezgodność powszechnych działań inwigilacyjnych na dużą skalę i masowego przetwarzania danych osobowych z orzecznictwem UE i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
 - ustawy o zmianie kodeksu postępowania karnego oraz ustawy o prokuraturze, biorąc pod uwagę, że muszą być one zgodne z unijnym dorobkiem prawnym w zakresie praw procesowych oraz z podstawowym prawem, jakim jest prawo do rzetelnego procesu sądowego;
 - ustawy o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw, biorąc pod uwagę poważne niebezpieczeństwo, jakim jest upolitycznienie polskiej administracji, które zagroziłoby bezstronności służby cywilnej;
 - ustawy o działaniach antyterrorystycznych, biorąc pod uwagę poważne zagrożenie dla prawa do prywatności oraz wolności wypowiedzi, jakim jest rozszerzenie uprawnień Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego bez odpowiednich gwarancji sądowych;
 - pozostałych niepokojących spraw, które mogą stanowić naruszenie prawa UE, orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz podstawowych praw człowieka, w tym praw kobiet;
9. wzywa Komisję, by na bieżąco i szczegółowo oraz w sposób przejrzysty informowała Parlament o dokonywanych postępach i podejmowanych działaniach;
10. zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich, Radzie Europy oraz Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.